

فصل نامه دانش شناسی

(علوم کتابداری و اطلاع رسانی و فناوری اطلاعات)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

سال سیزدهم، شماره ۹، تابستان ۱۳۹۹، از صفحه ۸۶ الی ۱۰۰

میزان تطابق سرعنوان‌های موضوعی فارسی با برچسب‌های اجتماعی کاربران

معصومه کاظمی زاده^۱ | امیررضا اصنافی^۲ | نجمه سالمی^۳

۱. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی سازمان استناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، masikazemi88@gmail.com

۲. عضو هیئت علمی گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شهید بهشتی، aasnafi@gmail.com (نویسنده مسئول)

۳. دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی، مدرس دانشگاه، Salemi.najmeh@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۲۷ | تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۱/۲۱

چکیده

هدف: پژوهش حاضر در نظر دارد تا میزان مطابقت و همگونی برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی مقایسه کند تا میزان همپوشانی موضوعات و واژه‌های اختصاص داده شده در سرعنوان‌های موضوعی را با برچسب گذاری‌های مردمی بسنجد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع کاربردی-نظری و روش پژوهش تحلیل محتوا است. در این پژوهش با استفاده از روش سیاهه‌برداری و تحلیل محتوا، میزان مطابقت دقیق، تقریبی، نسبی و عدم مطابقت برچسب‌های اجتماعی کتاب‌های موجود در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی در سایت کتابراه با سرعنوان‌های موضوعی فارسی بررسی شد.

یافته‌ها: پژوهش حاضر نشان داد که میزان مطابقت دقیق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به‌طور متوسط ۲۲ مورد، میزان مطابقت تقریبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به‌طور متوسط ۳۶ مورد، میزان مطابقت نسبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به‌طور متوسط ۱۱۶ مورد است. طبق یافته‌ها، میزان مطابقت دقیق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی پایین ترین حد را دارد و عدم تطابق بیشترین میزان را دارد. پژوهش نشان داد میانگین عدم تطابق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی حتی بیشتر از مجموع سه نوع تطابق دقیق، نسبی و تقریبی است. در نتیجه میزان همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی پایین است.

نتیجه گیری: پژوهش حاضر نشان داد میزان همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی پایین است. به کارگیری دو روش در فهرستنويسي می‌توانند مکمل هم باشند و فهرستنويسي ترکيبي را که شامل سرعنوان‌های موضوعی و برچسب‌های اجتماعی است به وجود آورند.

واژه‌های کلیدی: وب، ۲۰، برچسب‌های اجتماعی، سرعنوان‌های موضوعی، فهرستنويسي ترکيبي

مقدمه

محتوها، با نظری به تقویت کیفیت برچسب‌ها برای افزایش کشف اطلاعات و اجرای بازیابی می‌پردازد. نتایج پژوهش گویای آن است که از فولکسونومی و برچسب گذاری اجتماعی، نه تنها برای رده بندی متون با سرعت بالا استفاده می‌شود، بلکه می‌توان آن را الگویی بسیار سودمند در سازمان دهی دانش برشمود. اگرچه این الگو برای سازمان دهی، معایب و معضلاتی نیز دارد. اما استفاده از واژگان کنترل شده می‌تواند زمینه‌ای باشد که بر پایه آن، بستری برای استفاده از اصطلاح‌ها به منظور پژوهش گذاری و فولکسونومی ایجاد نمود. خادمیان و کوکبی (۱۳۹۷) در پژوهشی به مرور نوشتارهای مربوط به برچسب‌های اجتماعی لایبرری ثینگ در مقابل سرعونانهای موضوعی کتابخانه کنگره پرداختند. مرور نوشتارها آشکار می‌کند بین برچسب‌های اجتماعی و سرعونانهای موضوعی کتابخانه کنگره تا حدودی مطابقت (نزدیک به ۵۰ درصد) وجود دارد ولی این میزان مطابقت در حدی نیست که بتوان برچسب‌های اجتماعی را با سرعونانهای موضوعی جایگزین کرد، به همین دلیل نتیجه‌گیری شده است که این دو نظام سازماندهی اطلاعات می‌توانند مکمل هم باشند. ویر^۵ (۲۰۰۶) در پژوهش خود با عنوان واژگان کنترل شده و برچسب گذاری اجتماعی در لایبرری ثینگ، بیان می‌دارد با وجودی که رده‌بندی‌های مردمی از مهار واژگان تا حد زیادی بی‌بهراه‌اند، نسبت به سایر نظام‌های زبان طبیعی در انتخاب توصیفگرها بیشتر به نیازهای کاربران خود توجه داشته‌اند و مشارکتی‌تر و عامه‌پسندتر عمل کرده‌اند. و به این نتیجه دست یافت که ارتباط متقابل و دوسویه میان نظام‌های کنترل واژگان و رده بندی مردمی بسیار سودمند خواهد بود. اسمیت^۶ (۲۰۰۷) با بررسی یک نمونه چهار تایی از کتاب‌های منتشرشده در پنج سال گذشته تفاوت کارایی برچسب‌ها و سرعونانهای موضوعی را در کتاب‌های داستانی و غیرداستانی مقایسه کرد. یافته‌ها نشان داد که برچسب‌ها، موضوعهای کتاب‌ها را بهتر نشان می‌دهند و فوکسونومی‌ها قابلیت تقویت واژگان مهارشده را دارند. گروبر^۷ (۲۰۰۷) در پژوهش خود با عنوان

با ظهور وب ۲، یکی از ابزارهایی که امکان تعامل بیشتر کاربران با نظام‌های کتابخانه‌ای را فراهم می‌سازد، برچسب گذاری اجتماعی است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است (جوکار و کوکبی، ۱۳۹۵). یکی از ابزارهایی که امکان همکاری و تعامل بیشتر کاربران با نظام‌های کتابخانه‌ای را فراهم می‌سازد، برچسب گذاری اجتماعی^۱ است. حتی زمانی که صحبت از ابزارهای کاربردی وب ۲ به میان بیاید نیز برچسب گذاری اجتماعی یک ویژگی منحصر به‌فرد شمرده می‌شود زیرا برچسب گذاری نه تنها به دلیل نوآوری‌ها و پیشرفت‌های فناوری در طراحی نظام‌ها مورد توجه بوده، بلکه از این جهت نیز که در بافت‌های متفاوت قابل اعمال است، اهمیت فراوانی دارد (بگوین، ۲۰۰۳). با این رویکرد، کاربران اقلام اطلاعاتی^۲ را با ساختار آزاد و برخلاف واژگان مهارشده توصیف یا سازماندهی کنند. بدین ترتیب موضوعات سرعونانهای موضوعی به صورت متن ایستا بوده و کاربران اجازه تعامل و درج واژه‌ها و موضوعات انتخابی جدید را ندارند و از طرف دیگر در ویگاه‌های مبتنی بر وب ۲/۰ و مبتنی بر نظام رده بندی اجتماعی، امکان تعامل با نظام اطلاعاتی برای کاربران مهیا است. حال باید دید که آیا برچسب‌ها با واژگان مهارشده همگون هستند؟ با توجه به این مسئله، پژوهش حاضر بر آن است تا میزان مطابقت و همگونی برچسب‌های اجتماعی را با سرعونانهای موضوعی مقایسه کند تا میزان همپوشانی موضوعات و واژه‌های اختصاص داده شده در سرعونانهای موضوعی را با برچسب گذاری‌های مردمی بسنجد. به طور کلی مطالعه در زمینه برچسب گذاری اجتماعی از سال ۲۰۰۵ مورد توجه قرار گرفته است. برخی از مهمترین و مرتبط‌ترین پیشینه‌ها عبارتند از:

علیمرادی (۱۳۹۳) در پژوهش خود با عنوان تقویت برچسب گذاری اجتماعی با نظام سازماندهی دانش، به بررسی راههای تقویت برچسب گذاری اجتماعی از طریق نظام‌های سازمان دهی

¹. Social Tagging

². Context

³. Beguin

⁴. Information Items

⁵. Weber

⁶. Smith

⁷. Gruber

به غنی شدن فرادادهها کمک کند. ویدایا و هرینارایانا^۵ (۲۰۱۶) در پژوهشی با هدف بررسی میزان مطابقت و مکمل بودن برچسب های اجتماعی لاپرری شینگ و سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره، ۱۰۰ کتاب نمونه رشته علم اطلاعات و دانش شناسی که در سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ منتشر شده بودند را با هم مقایسه کردند. در مجموع ۳۴۱ سرعنوان موضوعی و ۲۴۷۶ برچسب اجتماعی از کتاب های نمونه گردآوری شد. یافته ها نشان داد که ۲۱ / ۵ درصد برچسب ها ۱۶۰ (برچسب) با سرعنوان های موضوعی مطابقت دارند. همچنین ۴۶ / ۹ درصد سرعنوان های موضوعی توسط کاربران برای برچسب گذاری استفاده شده بود. در زمینه پیشنهادها و نوشتار های داخلی نیز بیشتر آنها به تعریف کلی و ویژگی های برچسب گذاری اجتماعی پرداخته اند و نوشتاری که در آنها به مقایسه فولکسونومی و سرعنوان های موضوعی کتابشناسی ملی ایران پرداخته شده باشد وجود ندارد. با این وجود بعيد به نظر می رسد که برچسب های اجتماعی کتاب ها در سایت های فارسی زبان بتوانند همپوشانی زیادی با سرعنوان های موضوعی داشته باشند؛ ولی به لحاظ گستردگی و افزونگی فراوانی برچسب های اجتماعی نسبت به سرعنوان های موضوعی، می توان پیشنهاد نمود تا از آن در گسترش واژگان مورد استفاده برای دسترس پذیری اطلاعات و حمایت از هستی شناسی ها و وب معنایی و فهرست نویسی اجتماعی بهره گرفت.

بر مبنای اهداف، مسئولات پژوهش نیز به شرح زیر است:

۱. سرعنوان های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برچسب های اجتماعی تا چه میزان تطابق دقیق دارد؟
۲. سرعنوان های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برچسب های اجتماعی تا چه میزان تطابق تقریبی دارد؟
۳. سرعنوان های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برچسب های اجتماعی تا چه میزان تطابق نسبی دارد؟
۴. سرعنوان های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برچسب های اجتماعی تا چه میزان عدم تطابق دارد؟

هستی شناسی فولکسونومی به این نتیجه رسیده که نظام های سلسه مراتبی و برچسب گذاری هر کدام محدودیت ها و مزایای خود را دارند و تأکید می کند که این دو نظام در مقابل هم نیستند؛ اما برخی معتقدند که در محیط رقمی قرن ۲۱ فولکسونومی ها جایگزین تاکسونومی ها خواهند شد. چن^۱ (۲۰۰۸) در پژوهش خود به مقایسه کتاب های داستانی و غیر داستانی که در سایت لاپرری شینگ بیشترین تعداد برچسب را داشتند با سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره پرداخت. حجم نمونه ۵۰ عنوان کتاب انگلیسی (۲۵ عنوان کتاب داستانی و ۲۵ عنوان کتاب غیر داستانی) بود که در این بررسی ۲۲۴۹ برچسب بررسی و طبقه بندی شدند. یافته ها حاکی از آن است که میزان همپوشانی برچسب ها با سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره نسبتاً پایین است. آدلر^۲ (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان فراتر از فهرست های کتابخانه: یک مطالعه تطبیقی از واژگان مهارشده در سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره و برچسب های تولید شده توسط کاربران در پایگاه لاپرری شینگ برای کتاب های متنوع در یک نمونه ۲۰ تایی کتاب نشان داد برچسب هایی که به طور مکرر توسط کاربران استفاده شده بودند در پیشنهاد فهرست تنویسی وجود نداشتند یا اندک بودند. همچنین نشان داد که برچسب ها و سرعنوان های موضوعی به تنهایی نظام های کاملاً نیستند، اما می توانند مکمل هم باشند. توماس و همکاران^۳ (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان برچسب گذاری کنیم یا خیر؟ کتاب های برچسب گذاری شده در لاپرری شینگ^۴ را با سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره مقایسه کردند، ۶ درصد برچسب ها به طور دقیق با سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره مطابقت داشت، ۳۱ درصد با موضوع های اعم و اخص مرتبط بود، و ۳۵ درصد با سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره ارتباط مفهومی داشت.

آن ها پیشنهاد کردند که فهرست تنویسی ترکیبی که در برگیرنده از سرعنوان های موضوعی و برچسب های اجتماعی است می تواند

¹. Chen

². Adler

³. Thomas

⁴. Library Thing

- مرتبط: برچسب اجتماعی به منزله واژه مرتبط با سرعنوان موضوعی انتخاب شده است؛
- سایر: برچسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی ارتباط مفهومی غیر از مقوله‌های بالا دارد؛ به طور مثال، از طریق یادداشت‌های دامنه یا توضیحی؛
- ۳- بین برچسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی مطابقتی وجود ندارد:
- بی‌ربط: برچسب اجتماعی در سرعنوان موضوعی فارسی موجود نبود یا اینکه سرعنوان موضوعی داده شده به کتاب در بین برچسب‌های اجتماعی موجود نبود؛
- جامعه پژوهش شامل برچسب‌های اجتماعی کتاب‌های رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی موجود در سایت کتابراه و سرعنوان های موضوعی در حوزه مذکور و مطابقت تک به تک آنها با هم می‌باشد.
- در پژوهش حاضر به دلیل محدود بودن اعضای جامعه مورد مطالعه از روش نمونه گیری استفاده نشده است و کل جامعه آماری به روش تمام سرشماری که شامل ۱۳۱ عنوان کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی بود انتخاب گردید. براساس تقسیم‌بندی موضوعی موجود در سایت کتابراه حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی شامل ۵ موضوع فرعی سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و کتاب‌شناسی است که کلیه کتاب‌های موجود در موضوعات فرعی حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی برای بررسی میزان انطباق یا عدم انطباق برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی انتخاب گردید. موضوعات فرعی مورد بررسی مطابق جدول زیر عبارتند از:

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی- نظری و روش پژوهش تحلیل محتوا است. در پژوهش حاضر با استفاده از روش سیاهه برداری و تحلیل محتوا، برچسب‌های اجتماعی در ۱۳۱ کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی موجود در سایت فارسی کتابراه^۱ با سرعنوان‌های موضوعی به صورت تک به تک در یکی از سه مقوله کلی زیر و نیز مؤلفه‌های فرعی آن مقوله با هم مقایسه شده‌اند:

- ۱- برچسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی مطابقت دارد، شامل موارد زیر:
 - یکسان: برچسب اجتماعی و سرعنوان موضوعی عیناً مثل هم هستند؛
 - مشابه: برچسب اجتماعی و سرعنوان موضوعی شبیه به هم هستند؛ شامل موارد زیر:
 - کلیدواژه: مطابقت برچسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی از نظر کلیدواژه‌هایی؛
 - مترادف: برای شناسایی مترادف‌ها، ارجاع‌های موجود در پیشینه مستند کتابخانه ملی ملک قرار می‌گیرد؛
 - جمع یا مفرد؛
 - املای متفاوت: برای شناسایی املای متفاوت، علاوه بر مراجعة به منابع مرجع تخصصی، ارجاع‌های موجود در پیشینه مستند کتابخانه ملی ملک قرار می‌گیرد؛
 - ۲- برچسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی مطابقت نسبی دارد، شامل موارد زیر:
 - اعم: برچسب اجتماعی به منزله واژه اعم سرعنوان موضوعی انتخاب شده است؛
 - اخص: برچسب اجتماعی به منزله واژه اخص سرعنوان موضوعی انتخاب شده است؛

^۱. <https://www.ketabrah.ir/>

کتابراه مرجع قانونی دانلود کتاب الکترونیکی و دانلود کتاب صوتی است که امکان دسترسی به هزاران کتاب، رمان، مجله، و کتاب صوتی و همچنین خرید کتاب الکترونیک از طریق موبایل تبلت و رایانه فراهم می‌کند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی

جدول ۱. موضوعات فرعی موجود در سایت کتابراه در رشته علم اطلاعات و دانش شناسی

ردیف	موضوع	تعداد متابع						سرعنوان‌های موضوعی	برچسب‌ها
		درصد فراوانی	فراآنی	درصد فراوانی	فراآنی	درصد فراوانی	فراآنی		
۱	سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی	۳۹	۲۹/۸	۹۰	۲۹/۳	۴۹۲	۲۹/۳	۲۹/۳	درصد فراوانی
۲	مدیریت دانش	۳۳	۲۵/۲	۷۳	۲۳/۸	۴۸۹	۲۹/۱	۲۹/۱	فراآنی
۳	کتابخانه‌ها	۳۰	۲۲/۹	۷۲	۲۳/۴	۳۵۳	۲۰/۹	۲۰/۹	درصد فراوانی
۴	کتابخانه الکترونیکی	۱۷	۱۲/۹	۵۲	۱۶/۹	۲۲۵	۱۳/۴	۱۳/۴	فراآنی
۵	کتابشناسی	۱۲	۹/۲	۲۰	۶/۶	۱۲۲	۷/۳	۷/۳	درصد فراوانی
مجموع									
٪۱۰۰									

متراffد: که مطابقت متراffد برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان ارجاع استفاده شده‌اند؛

جمع یا مفرد بودن: که مطابقت جمع یا مفرد بودن برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان ارجاع استفاده شده‌اند؛

امالی متفاوت: که مطابقت امالی متفاوت برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان ارجاع استفاده شده‌اند.

مطابقت نسبی چهار زیرمجموعه که عبارتند از:

اعم بودن: که مطابقت اعم برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان موضوع اعم استفاده شده‌اند؛

اخص بودن: که مطابقت اخص برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی را نشان می‌دهد که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان موضوع اخص استفاده شده‌اند؛

مرتبه بودن: که مطابقت مرتب برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی را نشان می‌دهد که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان موضوع مرتب استفاده شده‌اند؛

و سایر: که مطابقت یادداشتی برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی را نشان می‌دهد که در یادداشت‌های دامنه و توضیحی پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی استفاده شده‌اند.

ابزار گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر استفاده از روش سیاه برداری و تحلیل محتوا است که برچسب‌های اجتماعی کتب موجود در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی با سرعنوان‌های موضوعی به صورت تک به تک در سه مقوله کلی: ۱- مطابقت برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی، ۲- مطابقت نسبی برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه ملی و ۳- عدم مطابقت برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه ملی و مؤلفه‌های فرعی آن مقوله‌ها با هم مقایسه شده‌اند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها تاحدود زیادی مشابه پژوهش‌های پیشین و با استفاده از روش تفکیک داده‌ها، از روش تحلیل محتوا و درصد همپوشانی برای تعیین میزان انطباق نتایج حاصله استفاده شد. داده‌های گردآوری شده از پیشینه کتابشناختی کتابخانه ملی ایران و پیشینه اطلاعاتی کتاب‌ها در سایت کتابراه به دست آمده‌اند. بر این اساس، میزان مطابقت یا عدم مطابقت برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه ملی به طور مجزا و به ترتیب در موضوعات فرعی رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی بررسی می‌شود. مطابقت دقیق و تقریبی شامل پنج زیرمجموعه است که عبارتند از: مطابقت دقیق: مطابقت دقیق برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است؛ مطابقت کلیدواژه‌ای: که مطابقت کلیدواژه‌های برچسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است؛

میزان تطابق سرعنوان های موضوعی فارسی ...

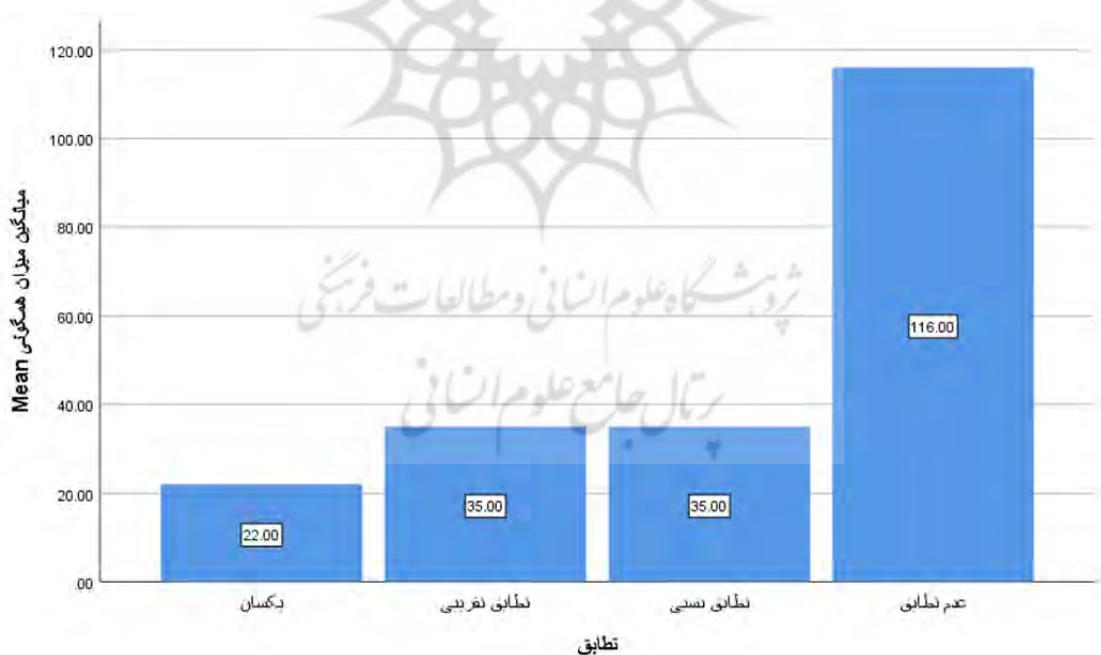
تطابق نسبی تقریباً ۴۶/۱۶ است؛ در مجموع ۷۰۶ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق نسبی بودند. کمترین میزان تطابق نسبی ۱ و بیشترین میزان ۱۴۸ بود. این دامنه پراکندگی گسترده، نشان از عدم یکسان بودن رفتار متغیر (همگونی) در گروه های پنج گانه مختلف مورد مطالعه است. میانگین عدم تطابق سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۱۱۶/۲ مورد است. یعنی به طور متوسط ۱۱۶ مورد عدم تطابق در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار عدم تطابق تقریباً ۴۸/۸۶ است؛ در مجموع ۵۸۱ مورد در ۵ گروه، دارای عدم تطابق بودند. کمترین میزان عدم تطابق ۵۰ و بیشترین میزان ۱۷۲ بود. در ادامه نمودار میانگین میزان همگونی آورده شده است.

عدم مطابقت عبارتست از: برچسب مورد استفاده در سرعنوان موضوعی فارسی وجود ندارد و یا سرعنوان موضوعی داده شده به کتاب در بین برچسب های اجتماعی موجود نباشد.

لازم به ذکر است کتابراه سایتی است که در آن کاربران صفحات شخصی خود را دارند و می توانند در آن کتابخانه شخصی خود را داشته باشند. کتاب های خود را دسته بندی کرده و نقد و بررسی نمایند. این سایت از نظر ساختار بسیار شبیه گودریدرز است.

یافته ها

یافته ها نشان داد که میانگین تطابق نسبی سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۳۵/۳۰ مورد است. یعنی به طور متوسط ۳۵/۳۰ مورد تطابق نسبی در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار

نمودار ۱. مطابقت سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی

تطابق سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی بیشتر از حتی مجموع سه نوع تطابق یکسان، نسبی و تقریبی است.

طبق آنچه از نمودار ۱ برمی آید، عدم تطابق بیشترین میزان را داراست و در واقع آنچه که امروز شاهد هستیم این است که عدم

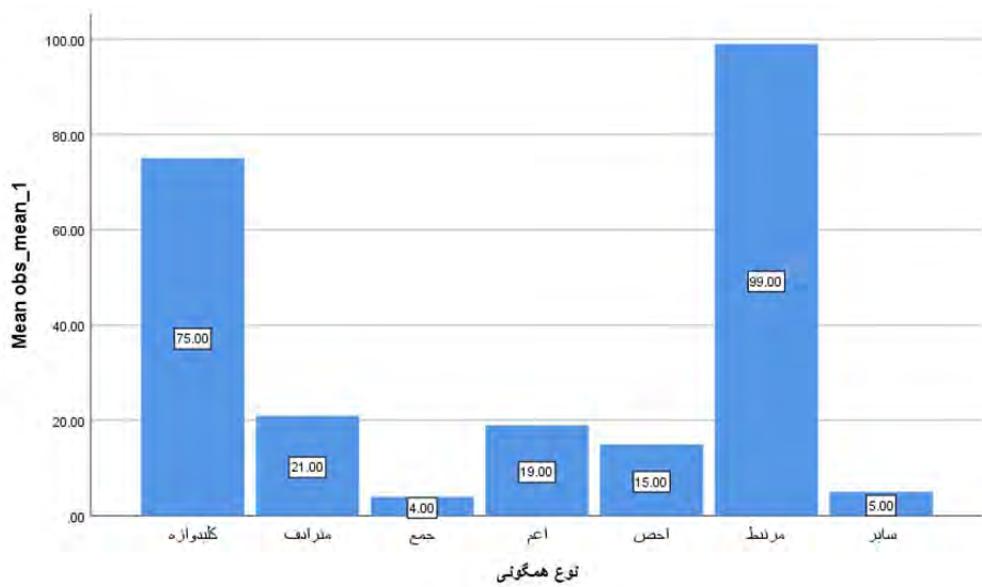
جدول ۲. مطابقت سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی

نوع تطابق	میانگین	انحراف معیار	مجموع	کمینه	بیشینه
یکسان	۲۲/۲	۸/۸۷	۱۱۱	۸	۲۹
تطابق تقریبی	۳۵/۷۱	۳۷/۸۲	۵۰۰	۳	۱۲۶
تطابق نسبی	۳۵/۳	۴۴/۱۶	۷۰۶	۱	۱۴۸
عدم تطابق	۱۱۶/۲	۴۸/۸۶	۵۸۱	۵۰	۱۷۲

میانگین تطابق نسبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی $35/3$ مورد است. یعنی به طور متوسط $35/3$ مورد تطابق نسبی در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق نسبی تقریباً $44/16$ است؛ در مجموع 706 مورد در 5 گروه، دارای تطابق نسبی بودند. کمترین میزان تطابق نسبی 1 و بیشترین میزان 148 بود. این دامنه‌ی پراکندگی گستردۀ نشان از عدم یکسان بودن رفتار متغیر (همگونی) در گروه‌های پنج گانه مختلف مورد مطالعه است. میانگین عدم تطابق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی $116/2$ مورد است. یعنی به طور متوسط 116 مورد عدم تطابق در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار عدم تطابق تقریباً $48/86$ است؛ در مجموع 581 مورد در 5 گروه دارای عدم تطابق بودند. کمترین میزان عدم تطابق 50 و بیشترین میزان 172 بود.

میانگین تطابق یکسان سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی $22/2$ است. یعنی به طور متوسط 22 مورد تطابق یکسان در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق یکسان تقریباً 9 است؛ و به این معناست که میانگین تعداد تطابق یکسان تقریباً از مقدار حداقل 13 مورد تا مقدار حداکثر 31 مورد خواهد بود. در مجموع 111 مورد در 5 گروه، دارای تطابق یکسان بودند. کمترین میزان تطابق یکسان 8 (موضوع کتابشناسی) بود و بیشترین میزان 29 (موضوع کتابخانه‌ها).

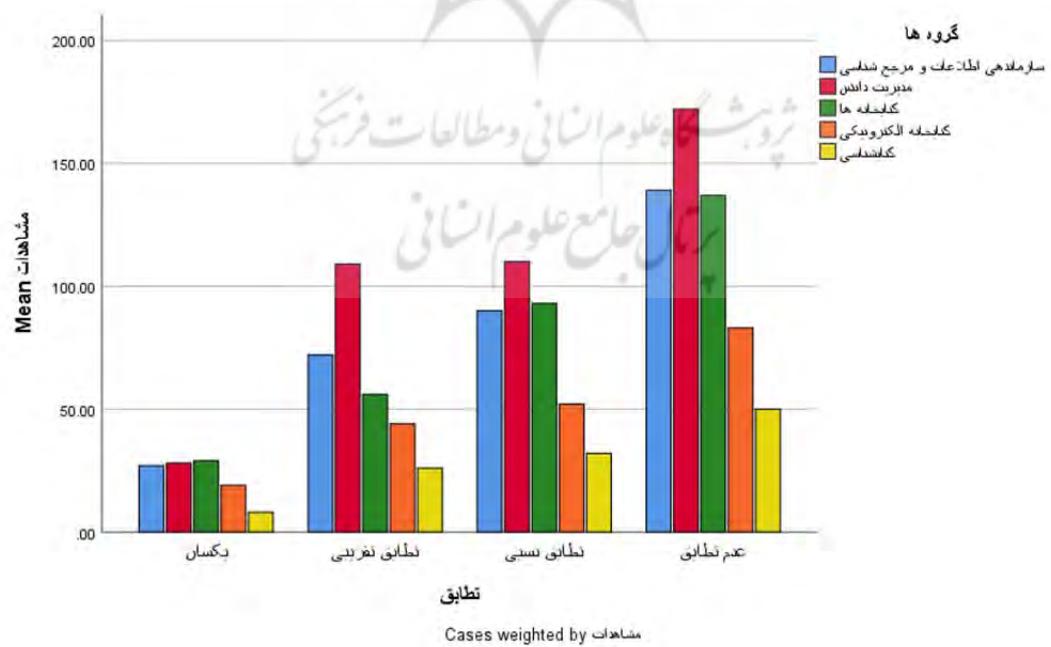
میانگین تطابق تقریبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی $35/71$ مورد است. یعنی به طور متوسط 36 مورد تطابق تقریبی در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق تقریبی تقریباً $37/82$ است؛ در مجموع 500 مورد در 5 گروه، دارای تطابق تقریبی بودند. کمترین میزان تطابق تقریبی 3 بیشترین میزان 126 بود.

نمودار ۲. میانگین تطابق کلی سرعنوان های موضوعی با برجسب های اجتماعی

در مقایسه بیشینه دو گروه تطابق تقریبی و نسبی، تطابق نسبی بیشتر است و در رتبه اول قرار دارد. در ادامه نمودارهای ترکیبی به تفکیک گروه ها به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه بیشتر خواننده آورده شده است.

طبق نتایجی که از نمودار فوق بر می آید؛ در تطابق تقریبی میانگین همگونی گروه "کلیدواژه" بیشینه مقدار را دارد، بعد از آن "متراالف" در رتبه دوم قرار دارد. در تطابق نسبی اما گروه "مرتبه" بیشینه مقدار میانگین را دارد، "اعم" و "اخص" و "سایر" تقریباً هم سطح اند.

نمودار ۳. نمودار ترکیبی تطابق سرعنوان های موضوعی با برجسب های اجتماعی

کمترین سطح تطابق را داراست و بیشینه تطابق تقریبی و نسبی در گروه مدیریت دانش دیده می‌شود. سطح تطابق یکسان سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش و کتابخانه‌ها تقریباً همسطح است.

ابتدا وضعیت میانگین نمونه را در چهار گروه کلی یکسان، تطابق تقریبی، تطابق نسبی و عدم تطابق را با استفاده از آزمون کروسکال والیس سنجیده شد. علت استفاده از این آزمون ناپارامتری این است که نرمال بودن توزیع مشاهدات گروه تطابق نسبی تأیید نشد. نتایج در جدول زیر آمده است. جدول ۳ نشان می‌دهد تطابق میانگین چهار گروه با هم برابر نیست.

سطح تطابق یکسان در هر پنج گروه، از سایر انواع تطابق و عدم تطابق به طور قابل ملاحظه‌ای کمتر است و عدم تطابق سرعان‌های موضوعی کتابشناسی ملی با برچسب‌های اجتماعی بالاترین سطح را دارد. تطابق نسبی و تطابق تقریبی مشابه و همسان است. نکته بعدی اینکه هر یک از گروه‌ها در حرکت از چپ به راست نمودار افزایشی است؛ به این معنا که با حرکت از چپ به راست از سطح تطابق یکسان و نسبی و تقریبی کاسته و بر عدم تطابق در هر ۵ گروه افزوده می‌شود.

نکته دیگر اینکه تطابق موضوع کتابشناسی در هر ۴ مورد کمتر از سایر موضوعات است. بعد از آن کتابخانه الکترونیکی

جدول ۳. نتایج آنالیز واریانس و آزمون کروسکال والیس

قضاؤت	معناداری	درجه آزادی	مقدار آماره کروسکال والیس
میانگین ۴ گروه برابر نیست.	۰/۰۲۴	۳	۹/۴۴۳

جدول ۴. آزمون لون برای سنجش تطابق واریانس مشاهدات

قضاؤت	معناداری	آماره فیشر	میانگین مریعات	درجه آزادی	مجموع مریعات	معناداری آماره لون	
میانگین گروه‌ها برابر نیستند.	۰/۰۰۱	۶/۲۸۴	۱۰۲۹۴/۱۷۵	۳	۳۰۸۸۲/۵۲۵	۰/۱۷۲	بین گروهی
			۱۶۳۸/۱۱۶	۴۰	۶۵۵۲۴/۶۵۷		درون گروهی
				۴۳	۹۶۴۰۷/۱۸۲		مجموع

جدول ۴ نشان می‌دهد سطح معناداری آنالیز واریانس ۰/۰۰۱ از آزمون توکی برای کشف گروه‌هایی که منجر به رد فرض است بنابراین میانگین این ۴ گروه دارای برابری نیست.

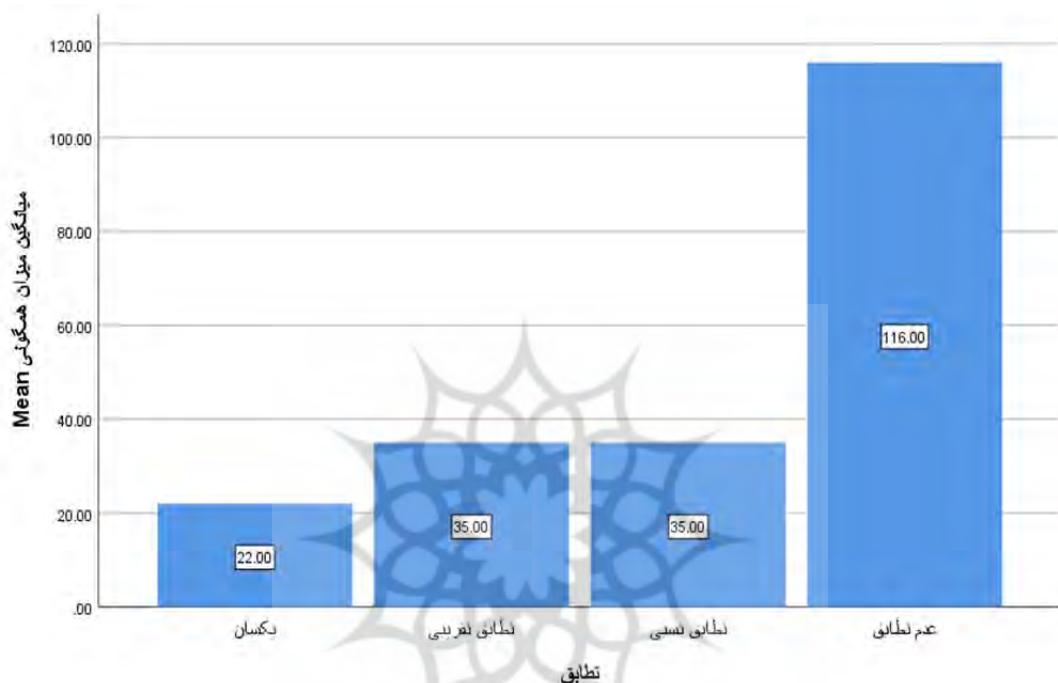
جدول ۵. آزمون توکی برای کشف رد فرض برابری میانگین‌ها

گروه دوم	گروه اول	تطابق
-	۲۲/۲	یکسان
-	۳۵/۳	نسبی
-	۲۵/۷۱	تقریبی
۱۱۶/۲	-	عدم تطابق
۱.۰۰	۰/۹۱۴	معناداری آزمون توکی

میزان تطابق سرعنوان های موضوعی فارسی ...

تقریبی و یکسان را با هم در نظر بگیریم باز هم عدد این میزان از ۹۰ تجاوز نمی کند که در مقایسه با عدم تطابق ها باز هم کمتر است. مطابق نمودار ۴، میزان تطابق یکسان پایین ترین حد را دارد و میانگین آن ۲۲/۲ بوده است. نتایج آزمون آنالیز واریانس در جدول ۶ آمده است.

طبق داده های جدول ۵، نتایج آزمون توکی، گروهی که اختلاف معنادار با سایرین دارد، عدم تطابق هاست که در گروهی جداگانه از ۳ مورد دیگر قرار گرفت. بنابراین، میزان همگونی سرعنوان های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برچسب های اجتماعی پایین است. حتی اگر مجموع تطابق نسبی و تطابق

نمودار ۴. میانگین میزان تطابق سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی

جدول ۶. نتایج آزمون آنالیز واریانس تطابق تقریبی سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی

قضابت	معناداری	آماره فیشر	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	معناداری آماره لون	
میانگین گروهها برابر نیستند.	۰/۰۰۲	۱۱/۵۶۷	۶۳۰۲/۶۵۴	۲	۱۲۶۰۵/۳۰۷	۰/۰۲۸	بین گروهی
			۵۴۴/۸۶۸	۱۱	۵۹۹۳/۵۵۰		درون گروهی
				۱۳	۱۸۵۹۸/۸۵۷		مجموع

۰۰۰۲ است بنابراین میانگین این ۳ گروه برقرار نیست.

طبق داده های جدول ۶، سطح معناداری آنالیز واریانس

جدول ۷. آزمون توکی برای کشف رد فرض برابری میانگین‌ها در تطابق تقریبی

تطابق	-	گروه اول	گروه دوم
جمع	۴/۷۵	-	-
متراffد	۲۱/۲	-	-
کلیدواژه	-	۷۵	-
معناداری آزمون توکی	۱.۰۰	۰/۵۵۱	-

کلیدواژه اختلاف معنادار آماری با جمع و متراffد دارد. نتایج آزمون آنالیز واریانس در جدول ۸ آمده است.

داده‌های جدول ۷ نشان می‌دهد که طبق نتایج آزمون توکی، گروهی که اختلاف معنادار با سایرین دارد، کلیدواژه است که در گروهی جداگانه از ۲ مورد دیگر قرار گرفت. به این معنا که

جدول ۸- نتایج آزمون آنالیز واریانس برای تطابق نسبی سرعونانهای موضوعی با برچسب‌های اجتماعی

معناداری آماره لون	مجموع	درجه آزادی	مجموع مربعات	میانگین مربعات	آماره فیشر	معناداری	قضاؤت
۰.۰۰۰	۲۸۲۵۵/۰۰	۳	۹۴۱۸/۳۳۳	۳۲۵/۵۵۰	۱۷/۱۱۴	۰.۰۰۰	میانگین گروه‌ها برابر نیستند.
	۸۸۰۵/۲۰۰	۱۶					
	۳۷۰۶۰/۲۰۰	۱۹					
							مجموع

۰/۰۰ است بنابراین برابری میانگین این ۴ گروه برقرار نیست.

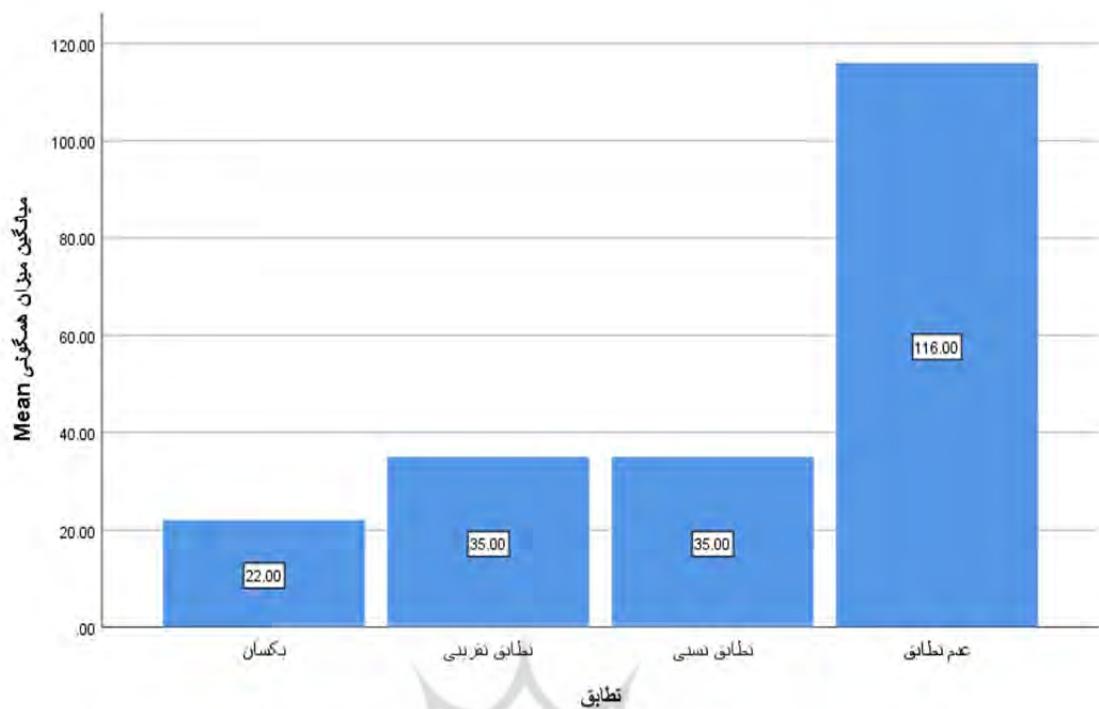
جدول ۸ نشان می‌دهد که سطح معناداری آنالیز واریانس

جدول ۹. آزمون توکی برای کشف رد فرض برابری میانگین‌ها در تطابق نسبی

تطابق	گروه اول	گروه دوم
اخص	۱۵/۸	-
اعم	۱۹/۸	-
مرتبط	-	۹۹/۸
معناداری آزمون توکی	۰/۷۸۲	۱.۰۰۰
سایر	۵/۸	-

نسبی به نسبت تطابق یکسان وضعیت بهتری دارد. اما مشابه وضعیت تطابق تقریبی است. میزان این تطابق در کل $\frac{۳۵}{۳}$ مورد است که در مجموع چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد.

جدول ۹ نشان می‌دهد که نتایج آزمون توکی، گروهی که اختلاف معنادار با سایرین دارد، "مرتبط" است که در گروهی جداگانه از ۳ مورد دیگر قرار گرفت. به این معنا که "مرتبط" اختلاف معنادار آماری با اعم، اخص و سایر دارد. میزان تطابق

نمودار ۵. میانگین میزان همگونی سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی

کتابخانه کنگره است؛ همچنین پژوهش اسپیتری (۲۰۰۵) در مقایسه واژگان کنترل شده و برچسب گذاری اجتماعی نشان می دهد که رده بندی های مردمی به دلیل مشکلاتی از قبیل ابهام در مفهوم، تفاوت بین اصطلاحات، کثرت متراffد ها، سطوح مختلف اخص کردن، کمبود راهنمایی برای ترکیبات نحوی، و تفاوت های املایی باعث عدم برخورداری رده بندی مردمی از یک نظام مهار واژگانی شده که عدم مطابقت زیاد آنها با واژگان کنترل شده را در پی دارد.

میانگین تطابق کلیدواژه سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۷۵ است. یعنی به طور متوسط ۷۵ مورد تطابق کلیدواژه در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۳۷۵ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق کلیدواژه بودند. در بین موضوعات کمترین میزان تطابق کلیدواژه با ۳۰ مورد و بیشترین میزان ۱۲۶ مورد بود. میانگین تطابق متراffد سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۲۱/۲ است. یعنی به طور متوسط ۲۱/۲ مورد تطابق متراffد در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی،

مطابق نمودار ۵، میزان عدم تطابق مقدار بیشینه را داشت. میانگین آن ۱۱۶/۲ مورد بود و در بازه (۱۷۶/۸۷ - ۵۵/۵۲) قرار دارد.

بحث و نتیجه گیری

در مجموع از بین تعداد ۱۹۸۸ برچسب اجتماعی و سرعنوان های موضوعی، تعداد ۱۱۱ مورد سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی در بین تمامی موضوعات حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی دارای تطابق یکسان بودند و میانگین تعداد تطابق دقیق سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۲۲/۲۰ است. یعنی به طور متوسط ۲۲ مورد تطابق یکسان بین سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی وجود دارد. در کل میزان تطابق یکسان پایین ترین حد را دارد. در این بین کمترین میزان تطابق یکسان تعداد ۸ مورد در موضوع کتابشناسی بود و بیشترین میزان تطابق یکسان تعداد ۲۹ مورد در موضوع کتابخانه ها بود. در همین راستا، پژوهش ویدایا و هرینارایانا (۲۰۱۶) نیز موید پایین بودن میزان مطابقت برچسب های اجتماعی لایبرری ثینگ و سرعنوان های موضوعی

می توانند مکمل هم باشند. میانگین تطابق اعم سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۱۹/۸ است. یعنی به طور متوسط ۱۹/۸ مورد تطابق اعم در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۹۹ مورد در ۵ گروه دارای تطابق اعم بودند. کمترین میزان تطابق اعم تعداد ۵ مورد و بیشترین میزان تعداد ۲۹ مورد بود. میانگین تطابق اخص سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۱۵/۸ است. یعنی به طور متوسط ۱۵/۸ مورد تطابق اخص در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۷۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق اخص بودند. کمترین میزان تطابق اخص تعداد ۳ مورد و بیشترین میزان تعداد ۲۸ مورد بود.

میانگین تطابق مرتبط سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۹۹/۸ است. یعنی به طور متوسط ۹۹/۸ مورد تطابق مرتبط در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۴۹۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق مرتبط بودند. کمترین میزان تطابق مرتبط تعداد ۳۹ مورد و بیشترین میزان تعداد ۱۴۸ مورد بود. میانگین تطابق سایر سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۵/۸۰ است. یعنی به طور متوسط ۵/۸ مورد تطابق سایر در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق سایر تقریباً ۴/۳۲ است و در مجموع ۲۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق سایر بودند. کمترین میزان تطابق سایر تعداد ۱ و بیشترین میزان تعداد ۱۱ مورد بود. در مقام مقایسه نتیجه حاصله با پیشینه های مربوطه، توماس و همکاران (۲۰۰۹) کتاب های برچسب گذاری شده در لاییری ثینگ را با سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره مقایسه کردند. ۶ درصد برچسبها به طور دقیق با سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره مطابقت داشت. از حیث مقایسه نتیجه حاصله با پیشینه های مربوطه، گروبر

مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۱۰۶ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق مترادف بودند. در بین موضوعات کمترین میزان تطابق مترادف تعداد ۶ مورد و بیشترین میزان ۳۹ مورد بود. میانگین تطابق جمع سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۴/۷۵ است. یعنی به طور متوسط ۴/۷۵ مورد تطابق جمع در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۱۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق جمع بودند. کمترین میزان تطابق جمع تعداد ۳ مورد و بیشترین میزان تعداد ۹ مورد بود. در مجموع از بین تعداد ۱۹۸۸ برچسب اجتماعی و سرعنوان های موضوعی، تعداد ۵۰۰ مورد سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی در بین تمامی موضوعات حوزه کتابداری دارای تطابق تقریبی بودند و میانگین تعداد تطابق تقریبی سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۳۵/۷۱ مورد است. یعنی به طور متوسط ۳۶ مورد تطابق تقریبی بین سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی وجود دارد. میزان تطابق تقریبی به نسبت تطابق یکسان وضعیت بهتری دارد اما در مجموع چندان راضی کننده به نظر نمی رسد.

در جهت مقایسه نتیجه حاصله با پیشینه های مربوطه، و بر (۲۰۰۶) در پژوهش خود با عنوان واژگان کنترل شده و برچسب گذاری اجتماعی در لاییری ثینگ، بیان می دارد با وجودی که رده بندی های مردمی از کنترل واژگان تا حد زیادی بی بهره اند، نسبت به سایر نظام های زبان طبیعی در انتخاب توصیفگرها بیشتر به نیازهای کاربران خود توجه داشته اند و مشارکتی تر و عامه پسندتر عمل کرده اند. و به این نتیجه دست یافت که به جهت مطابقت تقریبی نظام های مهار واژگان و رده بندی مردمی، ارتباط متقابل و دوسویه میان نظام های کنترل واژگان و رده بندی مردمی بسیار سودمند خواهد بود. همچنین آدلر (۲۰۰۹) در یک نمونه ۲۰ تایی کتاب نشان داد برچسب هایی که به طور مکرر توسط کاربران استفاده شده بودند در پیشینه های فهرستنویسی وجود نداشتند یا اندک بودند. همچنین نشان داد که برچسب ها و سرعنوان های موضوعی به تنها بی نظامهای کامل نیستند، اما

در حدی نیست که بتوان برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی جایگزین کرد. به همین دلیل نتیجه گیری شده است که این دو نظام سازماندهی اطلاعات، می‌توانند مکمل هم باشند. به این ترتیب باید بیان داشت از آنجایی که سرعنوان‌های موضوعی به صورت متن ایستا بوده و کاربران اجازه تعامل و درج واژه‌ها و موضوعات انتخابی جدید را ندارند و از طرف دیگر در وبگاه‌های مبتنی بر وب ۲/۰ و مبتنی بر نظام رده بندي اجتماعی، این امکان برای کاربران مهیا است، به منظور افزایش میزان همپوشانی و همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی می‌توان در برچسب گذاری‌های مردمی به موضوعات و واژه‌های موجود در کتابشناسی ملی پیوند برقرار نمود. با توجه به اینکه بین برچسب‌های اجتماعی و سرعنوان‌های موضوعی مطابقت اندکی وجود دارد و این میزان تطابق به اندازه‌ای نیست که بتوان برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی منطبق دانست، بنابراین این دو روش می‌توانند مکمل هم بوده و می‌توان با استفاده از داده‌های برچسب گذاری شده کاربران و همچنین داده‌های موجود در سرعنوان‌های موضوعی و با بهره گیری از وب معنایی، از قابلیت‌های هر دو روش سازماندهی اطلاعات بهره برد و در نهایت با ایجاد روش فهرست نویسی ترکیبی به غنی‌تر کردن فراداده‌ها و بازیابی اطلاعات کمک کرد.

منابع

- جوکار، ط؛ کوکبی، م. (۱۳۹۵). مروری بر ساختار و کارکردهای نظامهای برچسب گذاری اجتماعی. *کتابداری و اطلاع رسانی*. ۴۳-۲: ۱۹.
- خدمیان، م؛ کوکبی، م. (۱۳۹۷). برچسب‌های اجتماعی لاپری ٹینگ در مقابل سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره: مرور نوشتارها. *پژوهش‌های نظری و کاربردی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی*. ۱(۱): ۳۱۳-۳۳۵.
- خدمیان، م؛ کوکبی، م؛ عصاره، ف. (۱۳۹۶). امکان جایگزینی یا تکمیل سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره با برچسب‌های اجتماعی لاپری ٹینگ (نمونه پژوهی: حوزه‌های علوم انسانی،

(۲۰۰۷) در پژوهش خود با عنوان هستی‌شناسی فولکسونومی به این نتیجه رسید که نظامهای سلسله مراتبی و برچسب گذاری هر کدام محدودیت‌ها و مزایای خود را دارند و تأکید می‌کند به جهت عدم مطابقت نظامهای سلسله مراتبی و از پیش تعیین شده با برچسب گذاری این دو نظام در مقابل هم نیستند؛ اما برخی معتقدند که در محیط رقمی قرن ۲۱ فولکسونومی‌ها جایگزین تاکسونومی‌ها خواهد شد.

در مجموع بر اساس نتایج حاصله، سطح تطابق یکسان از سایر انواع تطابق و عدم تطابق به طور قابل ملاحظه‌ای کمتر است و عدم تطابق سرعنوان‌های موضوعی کتابشناسی ملی با برچسب‌های اجتماعی بالاترین سطح را دارد. همچنین آنچه از جداول و نمودارها بر می‌آید این است که میزان انطباق بین سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به ترتیب از سطح تطابق یکسان و نسبی و تقریبی کاسته و بر عدم تطابق افزوده می‌شود و میزان تطابق نسبی و تطابق تقریبی مشابه و همسان است. پایین بودن میزان همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی موید نتایج پیشینه‌ها و نوشتارهایی است که به مقایسه برچسب‌های اجتماعی کتاب‌ها با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره پرداخته‌اند و این استباط که بین برچسب‌های اجتماعی و سرعنوان‌های موضوعی تا حدودی مطابقت وجود دارد ولی این میزان تطابق به اندازه‌ای نیست که بتوان برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی منطبق دانست. می‌توان چنین گفت که این دو روش در کنار هم می‌توانند مکمل هم بوده و به جهت گستردگی و افزونگی فراوانی برچسب‌های اجتماعی نسبت به سرعنوان‌های موضوعی، می‌توان از سرعنوان‌های موضوعی به عنوان عاملی مهم در گسترش واژگان مورد استفاده برای دسترس‌پذیری اطلاعات و حمایت از هستی‌شناسی‌ها و وب معنایی و فهرست نویسی اجتماعی بهره گرفت. در همین راستا خدمیان و کوکبی (۱۳۹۷) نیز که به بررسی برچسب‌های اجتماعی لاپری ٹینگ در مقابل سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره پرداختند بیان می‌کنند که بین برچسب‌های اجتماعی و سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره تا حدودی مطابقت (نزدیک به ۵۰ درصد) وجود دارد ولی این میزان مطابقت

- Merholz, P. (2004). *Metadata for the masses*. [on-line]. Available: <http://www.adaptivepath.com/publications/essays/archives/000361.php>. Retreived: 10 April 2019.
- Smith, T. (2007). *Cataloging and you: Measuring the efficacy of a folksonomy for subject analysis*. Available at: <https://repository.arizona.edu/handle/10150/106434>. Retreived: 20 May 2019
- Spiteri, Louise (2005). *Controlled vocabularies and Folksonomies. Presantation at Canadian metadata forum*. Ottawa. [on-line]. Available: <http://www.collections Canada.ac/obj/014005/f2/014005-05909-e-e.pdf> 23. Udell, Jon. Retreived: 20 April 2019
- Shirky, Clay (2005). *Ontology is overrated: Categories,links,and tags*. [on-line]. Available: <http://www.shirky.com/thinology/writings/ontology-overrated.html>. Retreived: 20 May 2019
- Thomas, M., Caudle, D. M., & Schmitz, C. M. (2009). *To tag or not to tag?*. Library Hi Tech.27(3): 411-434.
- Weber, Jonathan (2006). *Folksonomy and controlled vocabulary in librarything*. [on-line] Available: <http://www.jonathanweber.info/samples/2452-Folksonomy-pdf>. Retreived: 22 April 2019
- علوم اجتماعی، و علوم طبیعی (.. مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۲۸(۲): ۴۳-۲۹
- علیمرادی، م. (۱۳۹۳). تقویت برچسب گذاری اجتماعی با نظام سازماندهی دانش. ره آورد نور. پاییز (۴۸): ۴۲-۳۴.
- Adler, M. (2009). *Transcending library catalogs: A comparative study of controlled terms in Library of Congress Subject Headings and user-generated tags in LibraryThing for transgender books*. Journal of Web Librarianship, 3(4): 309-331.
- Béguin, P. (2003). *Design as a mutual learning process between users and designers*. Interacting with computers, 15(5): 709-730.
- Chen, F. (2008, October). *From hypotyopsis to metalepsis: Narrative devices in contemporary fantastic fiction*. In Forum for Modern Language Studies. 44(4):394-411.
- Oxford University Press.
- Gruber, T. (2007). *Ontology of folksonomy: A mash-up of apples and oranges*. International Journal on Semantic Web and Information Systems (IJSWIS), 3(1): 1-11.
- Leuski, A. (2001). *Interactive Information Organization: Techniques and Evaluation*, Ph.D. dissertation. University of Massachusetts, Department of Computer Science. Retried in: <http://ciirpublications.cs.umass.edu/getpdf.php?id=232>, access date: 18 April 2019..

The amount of homogeneity of Persian subject headlines with users' social tagging

Masumeh Kazemizadeh¹ | Amir Reza Asnafi² | Najmeh Salemi³

1-MA of Knowledge and Information Science, National of Library in I.R.Iran, masikazemi88@gmail.com

2-Faculty member of Knowledge and Information Science Department, Shahid Beheshti University,
aasnafi@gmail.com (Corresponding Author)

3-PhD of Knowledge and Information Science, Salemi.Najmeh@gmail.com

Abstract

Objective: The present study intends to compare the degree of conformity and homogeneity of social tags with thematic headings in order to measure the degree of overlap of topics and words assigned in subject headings with popular tags.

Method: The present research is of applied-theoretical type and the research method is content analysis. In this study, using the method of inventory and content analysis, the degree of exact, approximate, relative correspondence and non-compliance of social labels of books in the field of information science and encyclopedia on the bookstore site with Persian subject headings were investigated.

Results: The present study showed that the average match of subject headings with social labels averaged 22 cases, the approximate matching of subject headings with social labels averaged 36 cases, the relative match of subject headings with social tags averaged 36 cases and the average non-rankings averaged 36 cases. There are an average of 116 topics with social tags. According to the findings, the degree of exact matching of subject headings with social tags has the lowest level and the degree of discrepancy has the highest rate. The research showed that the average mismatch of subject headings with social tags is even more than the sum of three types of exact, relative and approximate matching. As a result, the homogeneity of subject headings with social tags is low.

Conclusion: The present study showed that the degree of homogeneity of thematic titles with social labels is low. Using two methods in cataloging can be complementary and create a combined cataloging that includes thematic titles and social tags.

Keyword: Web 2.0, Social Tags, Subject Headings, Hybrid Cataloging